

Caracterizarea lui Ilie Moromete din opera Morometii de Marin Preda

Pentru Ilie Moromete, evolutia evenimentelor din noul context social nu aduce nimic bun, desi, dintr-un anumit punct de vedere, o serie de probleme vechi isi gasesc rezolvarea. Incearca sa plaseze schimbarile din viata satului in schimbarea vesnica a lumii" si crede ca schimbarile "o sa fie prin liberul consimtamant". Putin cate putin, statura personajului se reconfureaza si, regasind linii mai vechi ale portretului, cititorul ramane frapat de noua lumina in care acesta apare. Inca de la inceput, autorul ne atrage atentia ca "dupa fuga baietilor, Moromete, schimbandu-si firea, nu mai vazu nici cum cei care il dusmaneau sau stateau cu ochii pe el, se potolira sau il uitara; nu se intampla inca nimic in sat (...) totusi oamenii se facura mai mici".

O rupse cu vechii prieteni, dar noii "liberali" continua discutiile lor, de asta data in pridvorul casei lui. Evolutia personajului e urmarita in trei dimensiuni esentiale: conflictul cu baietii fugiti, cu Catrina, si relatia cu Niculae si noile realitati.

Incearca sa-i readuca acasa pe baieti, ceea ce va atrage ura Catrinei. Calatoria in Bucuresti se soldeaza cu esec, iar tatal, ca un veritabil pater familias, crede ca marea pedeapsa poate fi aceasta, sa nu mai reverse asupra lor spiritul lui ocrotitor: "Bine, Paraschive, bine, Nila si Achime. Bine! Mi-am luat mana de pe voi. Mana mea asupra voastra nu mai exista". Cu Catrina, lucrurile vor evolua spre neintelegeri grave. Ilie Moromete nu a trecut casa si pamantul care i se cuvenea pe numele ei, lasand-o sa traiasca ingrozita de gandul ca s-ar putea intoarce baietii si ar da-o afara din casa.

Noii prieteni politici (Matei Dimir, Nae Cismaru, Costache al Joachii, Giugudel) suplinesc cu greu sentimentul ca "nu mai avea in spate o familie in care cuvintele si gesturile lui sa fie incarcate cu intelesuri". Niculae sesizeaza bine criza tatalui sau: "...credea ca el e centrul universului si cum le aranjeaza el asa e bine, toata lumea trebuie sa-l asculte". In confruntarea cu Niculae, "apostolul" unei noi vremi, Moromete apara o iluzie, dar se cuvine subliniata consecventa morala, demnitatea lui: "Pana in clipa din urma omul e dator sa tina la rostul lui, chit ca rostul asta cine stie ce s-o alege de el! (...) Ca tu vii sa-mi spui ca noi suntem ultimii tarani de pe lume si ca trebuie sa disparem. Si de ce crezi tu ca n-ai fi ultimul prost de pe lume si ca mai degraba tu ar trebui sa dispari, nu eu?". Monologul interior dintr-o pagina de mare finete a analizei psihologice (cap. III, partea a IV-a) ne sugereaza drama sufleteasca a personajului, prapastia dintre el si o lume care ii conditioneaza neincetat felul de a fi, incearca sa-i impuna un alt cod existential decat cel pe care si 1-a construit singur. Dupa acest moment in care apare ca un "prizonier parca fara scapare al elementelor si al lui insusi", ni se relateaza despre Moromete prin intermediul Ilincai, pentru ca, spre final, un narator impersonal sa dea o aura de legenda si mit luminii in care este evocat personajul. Desi decrepita (e dus in roaba de Sande), Moromete mai are puterea, pe patul de moarte, sa afirme cu mandrie: „Domnule, eu intotdeauna am dus o viata independenta”.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Universul creat, problematica si arta narativa situeaza romanul Morometii intre cartile fundamentale ale literaturii noastre.